

Carrer Nou del Teatre, 16 - GIRONA
Tel. 972 22 50 44
www.cinematruffaut.girona.cat
a.e: info@cinematruffaut.com

MEMBRE DE LA XARXA

TRENQUE LAUQUEN

Argentina, 2022

Direcció: Laura Citarella

Guió: Laura Citarella, Laura Paredes

Intèrprets: Laura Paredes, Ezequiel Pierri,
Elisa Carricajo, Rafael Spregelburd

Durada: 255 min

Gènere: drama

Idioma: castellà

Data d'estrena: 29/06/2023

La desaparició, el misteri i els laberints narratius

Tot comença amb una nota molt explícita, "Me voy, me voy, adiós, adiós". La nota l'ha escrita Laura i aquesta ha desaparegut, sense saber ben bé per què. Laura no és Laura Palmer encara que Trenque Lauquen, una ciutat de la província de Buenos Aires situada en l'anomenada "pampa húmeda", podria ser una rèplica de *Twin Peaks* amb tots els misteris. Encara que *Trenque Lauquen* té alguna cosa de lynchiana allò que domina i marca el to de la pel·lícula és sobretot la literatura. Dos homes busquen a la dona desapareguda, però mentre la busquen la seva història comença a transformar-se i desemboca en el passat. En una biblioteca municipal es troben pistes al voltant d'una altra dona anomenada Carmen Zuna, una dona que va viure en una altra època que va viure una història d'amor clandestina de la qual deixava pistes amagades en l'interior dels llibres. La vida de Carmen Zuna i la seva relació amb Paolo Bertino es reconstrueix a partir de textos i documents. Aquesta història del passat sembla pivotar en la història del present, té molt a veure amb la desaparició de Laura, però ens cal saber cap on condueixen les múltiples pistes i camins que el mateix relat no para d'obrir. A la pel·lícula una història ens porta cap a l'altra, un relat s'insereix dins dels calaixos del relat anterior, tot plegat no és més que un joc de caixes xineses on la trama es transforma contínuament i va de la investigació, cap al relat d'espionatge, per passar pel melodrama romàntic i acabar adquirint connotacions fantàstiques, gairebé fantasmagòriques. Trenque Lauquen sorgeix com un estrany miracle, com una pel·lícula que n'amaga moltes d'altres, com un homenatge a una certa narrativa llatinoamericana que al llarg del seu metratge acaba tenint tres referents molt clars: Jorge Luis Borges, Julio Cortázar i Roberto Bolaño. Dividida en dues parts marcades per punts de vista diferents, en la primera són els dos homes Rafael i Chicho els que busquen i es perden en el laberint, la segona part titulada La parte de Laura, té un títol que podria ser tret directament de *2666* de Roberto Bolaño. Aquesta part dona veu a Laura, ens porta cap a una altra temporalitat i ens explica -o ens deixa intuir- què va passar amb la noia i com la realitat literària pot desembocar cap allò estrany i sinistre.

D'on ve aquest miracle cinematogràfic titulat *Trenque Lauquen* que està dirigit per una dona, Laura Citarella? Per

entendre la pel·lícula ens hem de situar en el cor d'una de les productores més insòlites del panorama cinematogràfic internacional, el Pampero. La productora independent creada a Buenos Aires agrupa un seguit de joves cineastes que intercanvien els seus papers. La figura central ha estat Mariano Llinás, autor de *Balnearios* -la primera pel·lícula de la productora- *Historias extraordinarias* i *La flor* -aquesta última de tretze hores de durada-. Laura Citarella era la productora d'aquestes pel·lícules i Alejo Moguilansky el muntador. Laura Citarella havia realitzat altres pel·lícules pel seu compte com *La mujer de los perros* o *Ostende*. Alejo Moguilansky ha dirigit pel seu compte *Por el dinero* o *La vendedora de fósforos*. Tots aquests noms han dut a terme un seguit d'obres que formen part de la vena més creativa i experimental del cinema llatinoamericà actual. El Pampero té a més a més relació amb el món del teatre. Les quatre protagonistes de *La flor* són Laura Paredes, Pilar Gamboa, Elisa Carricajo y Valeria Correa. Aquestes quatre actrius són les fundadores del grup Piel de Lava, que van presentar l'any passat a Temporada Alta, *Petróleo*. Dues d'aquestes actrius, Laura Paredes i Elisa Carricajo són les intèrprets de *Trenque Lauquen*. Entre els actors masculins protagonistes, ocupa un paper Rafael Spregelburd. L'any 2005, Spregelburd va dirigir a Buenos Aires i estrenar a Girona, l'obra *Lúcid*, interpretada per Cristina Cervià. Les connexions teatre i cinema són claus en el futur d'El pampero, amb qui han col·laborat altres noms claus de l'escena independent argentina com Romina Paula, Maria Villar o Lucia Acuña.

Àngel Quintana
Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona